

Informacja

w sprawie ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu

Celem ustawy jest wprowadzenie ułatwień dla przedsięwzięć w zakresie rozwoju biogazowni rolniczych. W zależności od lokalizacji inwestycji, jej wielkości, podmiotu uprawnionego czy wykorzystywanych substratów, ustawa przewiduje różny poziom uproszczeń.

Cel ten jest realizowany poprzez:

- 1) wprowadzenie ułatwień w procesie inwestycyjnym, w toku postępowania o wydanie decyzji o warunkach zabudowy oraz postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę dotyczących biogazowni rolniczych, a także wydania warunków przyłączenia biogazowni rolniczej do sieci;
- 2) wprowadzenie ułatwień w wykorzystaniu lokalnego potencjału substratu;
- 3) wprowadzenie ułatwień w zakresie wykorzystania produktu pofermentacyjnego;
- 4) zwiększenie poziomu bezpieczeństwa energetycznego i niezależności obszarów wiejskich;
- 5) zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w polskim miksie energetycznym, a przez to także obniżenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery;
- 6) obniżenie kosztów działalności rolniczej, co będzie skutkiem niższych kosztów energii związanych z korzystaniem ze stabilnego odnawialnego źródła energii w oparciu o lokalnie dostępny substrat;
- 7) aktywizacja lokalnej przedsiębiorczości wykorzystującej energię elektryczną lub ciepłą lub biogaz z biogazowni rolniczej.

W ustawie definiuje się także gospodarstwo rolne. Odesłanie do art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym nakazuje przyjąć, że jest to obszar gruntów, o których mowa w art. 1, o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej. Dopełnieniem tej definicji, w świetle art. 2 pkt 3 jest to, aby w skład tak rozumianego gospodarstwa rolnego wchodziła zabudowa zagrodowa w rozumieniu art. 4 pkt 31 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, a więc budynki mieszkalne oraz budynki i urządzenia służące wyłącznie produkcji rolniczej oraz przetwórstwu rolno-

spożywcemu, jeżeli są położone na gruntach rolnych i wchodzą w skład gospodarstwa rolnego.

Przyjęte ułatwienia przeznaczone są dla zamkniętego katalogu podmiotów uprawnionych (m.in. podmiotów z branży rolno-spożywczej), wskazanych w art. 3 ust. 1 ustawy. Jednakże, podmioty nieposiadające statusu uprawnionego nadal mają możliwość przygotowywania i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych na podstawie dotychczasowych przepisów, zawartych m.in. w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

Ustawa zakłada także ułatwienia w lokalizacji biogazowni rolniczej, spełniającej warunki określone w art. 4 ust. 1, w sytuacji, gdy na danym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z uchwalonymi zmianami przeznaczenie terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przewidujące możliwość lokalizacji zabudowy związanej z rolnictwem lub produkcją, lub magazynowaniem umożliwia również lokalizację biogazowni rolniczej spełniającej warunki określone w art. 4 ust. 1 ustawy, chyba że:

- 1) ustalenia tego planu zakazują lokalizacji takich biogazowni rolniczych;
- 2) powierzchnia gruntów rolnych planowanych do przeznaczenia pod biogazownię rolniczą jest większa niż 1 ha;
- 3) zmiana przeznaczenia gruntów rolnych wymaga uzyskania zgody, o której mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

W ustawie wprost określono, że do gruntów rolnych planowanych do przeznaczenia pod biogazownię rolniczą zalicza się grunty zajęte pod budynki, budowle i urządzenia wchodzące w skład biogazowni rolniczej, a także grunty położone między tymi budynkami, budowlami i urządzeniami lub w bezpośrednim ich sąsiedztwie, tworzące zorganizowaną całość gospodarczą, w tym zajęte pod dojazdy, place składowe, postojowe i manewrowe, śmietniki, miejsca magazynowania odpadów i ogrodzenia.

Element procedury inwestycyjnej stanowi także postępowanie w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę. W tym zakresie proponuje się nowelizację przepisów ustawy z dnia 17 lipca 1994 r. – Prawo budowlane. Organ zobowiązany będzie do wydania decyzji w terminie 45 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie tej decyzji. Obowiązujące

przepisy określają termin wydania takiej decyzji na 65 dni (art. 35 ust. 6 pkt 1 ustawy z 7 lipca 1994 r.

– Prawo budowlane).

Ustawa obejmuje zmianę ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne w zakresie wydania warunków przyłączenia biogazowni rolniczej do sieci. W myśl proponowanych zmian podmiot uprawniony ubiegający się o przyłączenie biogazowni rolniczej do sieci informuje przedsiębiorstwo energetyczne o spełnianiu przez przyłączaną instalację warunków przewidzianych w art. 4 ust. 1 ustawy. Zgodnie z wprowadzonymi zmianami przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej jest obowiązane wydać warunki przyłączenia dla podmiotu uprawnionego w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku o przyłączenie do sieci. Dotyczy to biogazowni rolniczej o mocy zainstalowanej elektrycznej nieprzekraczającej 2 MW.

Dodatkowym ułatwieniem dla rozwoju i funkcjonowania biogazowni rolniczych jest zmiana ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, polegająca na przyjęciu, że w przypadku gospodarstw rolnych, do gruntów rolnych zaliczone zostaną grunty przeznaczone pod budynki, budowle i urządzenia wchodzące w skład biogazowni rolniczej powstałej i funkcjonującej w oparciu o przepisy ustawy, o ile ich łączna powierzchnia nie jest większa niż 1 ha i wchodzi w skład gospodarstwa rolnego. W ustawie wskazano zasady obliczania 1 ha powierzchni gruntu.

W ustawie zaproponowano możliwość wprowadzania do obrotu produktów pofermentacyjnych na zasadach zbliżonych do zasad przewidzianych dla nawozów naturalnych. Zasady te nie przewidują, w przeciwieństwie do pozostałych nawozów oraz środków wspomagających uprawę roślin, konieczności uzyskania pozwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa na wprowadzenie do obrotu.

W myśl art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy w biogazowni rolniczej powstałej w oparciu o rozwiązania przyjęte w ustawy konieczne jest korzystanie z substratu pochodzącego z gospodarstwa rolnego lub zakładu przetwórstwa rolno-spożywczego, na terenie którego zlokalizowana jest instalacja. Brzmienie przepisu jednoznacznie wskazuje, że wykorzystywany w biogazowni rolniczej substrat nie musi w całości powstawać w tym miejscu. Dopuszczalne jest uzupełnianie wsadu do komory fermentacyjnej substratem pochodzącym z innych miejsc. W każdym przypadku przynajmniej część wykorzystywanej w instalacji biomasy musi pochodzić z miejscowego gospodarstwa rolnego lub zakładu przetwórstwa rolno-spożywczego, na którym znajduje się instalacja. Ponadto brak będzie konieczności przeprowadzenia procedury administracyjnej związanej z możliwością

wykorzystania określonego substratu w biogazowni rolniczej. Lista takich „bezpiecznych” substratów wskazana zostanie w akcie wykonawczym wydanym na podstawie delegacji ustawowej z art. 4 ust. 3. Tak określony zakres surowców będzie dotyczył także możliwości zastosowania ich jako produkt pofermentacyjny bez konieczności uzyskiwania zezwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 14, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.